

פרופ' י. לבקוביץ',
מומחה בפסיכיאטריה
"חושן" – מרכז חוות
דעת בתחום בריאות
הנפש

חוות דעת רפואית בתחום הפסיכיאטריה

ת.א. 51915-02-24

לירן דבור נ' קרנית ואח'
(בימ"ש המחוזי בלוד)

"חושן" - מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

07 מאי 2025

ט' אייר תשפ"ה

1. פרטי השכלתי וניסיוני

מנהל המרכז לבריאות הנפש באר יעקב- נס ציונה- מב"ן שב"ס מיולי 2016. ראש החוג לפסיכיאטריה, בית הספר לרפואה, אוניברסיטת תל אביב משנת 2016-2021. פרופסור מן המניין בפקולטה לרפואה, אוניברסיטת תל אביב, ראש בית הספר ללימוד המשך ברפואה, אוניברסיטת תל אביב משנת 2011-2016, עמית מחקר Massachusetts General Hospital, Harvard בשנים 2009-2010. יושב ראש הועדה לנוירוסטימולציה מטעם המועצה הלאומית לבריאות הנפש משנת 2013.

יושב ראש תת-הועדה לסל התרופות בפסיכיאטריה משנת 2013. חבר ועדת הבחינות להתמחות בפסיכיאטריה 2010-2014. חבר המועצה הלאומית לבריאות הנפש לשעבר יושב ראש האיגוד הישראלי לפסיכיאטריה ביולוגית. מנהל מחלקת אשפוז יום בבית החולים הפסיכיאטרי "שלוותה" 2001-2014. חבר וועדת הבחינות הארצית בפסיכיאטריה משנת 2005-2012. עמית מחקר Johns Hopkins School of Medicine במחלקה לחקר המוח, בארצות הברית משנת 1999-2001. סגן מנהל מחלקה בבית החולים הפסיכיאטרי "שלוותה" 1995 - 1999. פרופ' בחוג לפסיכיאטריה, בית הספר לרפואה, אוניברסיטת תל-אביב משנת 2009. תואר שני בהצטיינות, במנהל מערכות בריאות 2010. לימודי המשך ברפואה, החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל-אביב 1993 - 1996. תלמיד בחוג לפסיכותרפיה בבית ספר לרפואה. בוגר בית הספר לרפואה בטכניון חיפה, בהצטיינות, בשנת 1989, רישיון רפואי מספר 21194.

2. מטרת חוות הדעת

אני הח"מ, פרופ' יחיאל לבקוביץ', התבקשתי על ידי ביהמ"ש לשמש מומחה רפואי בתחום הפסיכיאטרי, על מנת לחוות דעתי בדבר מצבו הרפואי של התובע עקב תאונת דרכים מיום 15.03.2023 בת.א. 51915-02-24 לירן דבור נ' קרנית ואח' בבימ"ש המחוזי בלוד נתבקשתי לבדוק האם יש קשר סיבתי בין תאונת הדרכים המדוברת לתלונות ולטיפולים שעבר התובע, תוך התייחסות לשאלת הנכות הנפשית הזמנית או הצמיתה, ככל שזו קיימת. הריני מצהיר בזאת, כי ידוע לי היטב,

"חושן"- מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

שלעניין החוק הפלילי בדבר עדות שקר בביהמ"ש, דין תעודה זו כשהיא חתומה על ידי, כדין עדות בשבועה בבית המשפט. חוות דעת זו נסמכת על הנתונים המפורטים להלן.

3. המסמכים שהוצגו בפני לצורך עריכת חוות הדעת

- החלטת בית משפט המחוזי בלוד, כבוד השופטת שרון צנציפר הלפמן, בתאריך 28.01.2025.
- מכתבו של אבי אמסלם, משרד עו"ד שגיא, שיפמן, אמסלם, ב"כ הנתבעת, מיום 09.02.2025 על צורפותיו.
- מכתבו של עו"ד אריאל פרייברג, משרד עו"ד פרייברג רסקין, ב"כ התובע, מיום 10.02.2025 על צורפותיו.
- מסמכים מתיקו הרפואי של התובע, קופת חולים מאוחדת.
- סיכום ביקור פסיכיאטרי, ד"ר חלאילה סוהיל מיום 22.06.2023
- חוות דעת נוירולוגית, ד"ר דניאל עובד מיום 12.04.2025
- תיאור שכתב מר לירן דבור אודות עברו וקורותיו כחלק מבדיקה במרפאתי ביום 20.03.2025.

4. פרטים אישיים

לירן דבור ; מספר ת.ז- 2154072975 ; תאריך לידה- 24.02.2006 (בן 19) ; כתובת- בית ג'ן ; טלפון- 054-526-8727 ; מצב משפחתי- רווק.

רקע משפחתי

מר לירן דבור, הוא ילד בכור ואח גדול לשני אחים קטנים בני 13 ו-14. אביו בן 46 ועובד במשרד הביטחון. אימו בת 44 ועובדת כקופאית. מתגורר בבית הוריו, מתאר קשר טוב עם המשפחה. לדבריו: "האווירה הייתה בבית נעימה ומצוינת, היינו מבינים אחד את השני".

5. תולדות עבר

מתוארת התפתחות וכן אבני דרך התפתחותיות תקינות. נולד והתחנך בבית ג'ן. גן, ובי"ס ללא אירועים מיוחדים. לא השלים 12 שנות ללימוד, ללא בגרות. עבר גיבוש סיירות והיה שחקן כדורגל.

"חושן"- מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

6. א. תורשה של הפרעות נפשיות

לא תוארו הפרעות נפשיות במעגל המשפחתי הקרוב.

ב. מצב נפשי עובר לתאונה

לא תואר מצב נפשי עובר לתאונה זו.

7. תולדות הפרעה נפשית נוכחית

תיאור התאונה:

מר דבור, היה מעורב בתאונת דרכים ביום 15.03.2023. לדבריו: "עליתי לריינג'ר עם חבר שלי, ישבתי במושב האמצעי, הנהג נסע במהירות, איבד שליטה ונכנס חזיתית ברכב בנתיב הנגדי." ללא אובדן הכרה. בדוח הרפואי של מד"א, צוות ALS, תואר: "בהגיענו למקום נ"ל יושב מחוץ לריינג'ר. לדברי הסובבים ת"ד בין רכב פרטי לריינג'ר. קינמטיקה רצינית... בבדיקה בהכרה מלאה... ללא הזעה או חיוורון... הנ"ל משתף פעולה רק כשפונים אליו".

בדיווח הביניים מהמרכז הרפואי לוינשטיין מיום 04.04.2023 תואר: "נערכה פגישת אינטייק עם לירן ואביו. לירן אינו זוכר את הימים הראשונים לאחר הניתוח... נדרש עיבוד להשלכות הפגיעה, הן אצל האב והן אצל לירן... לירן לומד בכיתה י"א, כיתה רגילה, דווחו הישגיים לימודיים ממוצעים. מתעניין בפעילויות ספורטיביות, טיולים וביציאות עם חברים. משחק כדורגל וציפה לטוס לשחק עם קבוצת בגרמניה אך בעקבות התאונה התבטלה השתתפותו. כמו כן שואף להתגייס ליחידה קרבית וכבר השתתף ביום סיירות. על סמך זאת, מומלץ על טיפול רגשי, על מנת לעבד את הפגיעה ואת השלכותיה".

בסיכום השחרור ממרפאת ריפוי ועיסוק במרכז הרפואי לוינשטיין, אצל הגברת טניה קרוליצקי מיום 09.05.2023 תואר: "בהתנהלותו נצפה קושי בוויסות הרגשי ובוויסות ההתנהגות (מושפע ממצב רגשי סביב הקושי לקבל את מצבו), מתבטא בהתפרצויות זעם וכעס או שמסתגר... במהלך האשפוז המעיט ביצירת אינטראקציה עם ילדים מהמחלקה".

"חושן"- מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

בסיכום הרגשי מן האשפוז מיום 16.05.2023 תואר: "לירן הגיע לשלושה מפגשים במהלך האשפוז הקצר שלו בבית החולים לצורך שיקום לאחר שעבר תאונה... בתקופה הראשונה של האשפוז לירן היה מבולבל ונסער הביע כעס רב והתקשה לתקשר... לירן בשלב הזה מנסה לעכל ולהבין את מה שקרה את ההשלכות של התאונה ואת השינוי שחל בחייו עקב לכך. התאונה קטעה עבורו רצף של תוכניות ומטרות שהוא שם לעצמו... לאור כל מה שנאמר לעיל חשוב להמשיך לקבל טיפול רגשי או פסיכולוגי על מנת לעזור לו לעבד את השלכות התאונה ואת תחושותיו ולתת לו כלים להתמודד עם הסיטואציה החדשה שנוצרה בחייו והשלכותיה". בהמלצות צוין המשך טיפול רגשי באומנות או טיפול פסיכולוגי.

בסיכום מן האשפוז מיום 16.05.2023 תואר: "אי שקט: במהלך האשפוז התפרצויות זעם. היה במעקב וטיפול ע"י פסיכיאטר ד"ר עדי לוי. הוחל טיפול ב-0.5 RISPERDAL מיליגרם בערב עם שיפור יש להמשיך מעקב ע"י פסיכיאטר בקהילה".

בביקור אצל ד"ר חיר גאזי, רפואה כללית מיום 18.05.2023, קיבל מר דבור הפנייה להתערבות פסיכוסוציאלית. נוסף על כך קיבל מרשם לתרופת RESPOND 1 מ"ג פעמיים ביום.

בביקור אצל ד"ר בדראן ג'מיל, רפואה כללית מיום 22.05.2023 תואר: "התקפי עצבנות וחוסר היענות... הפרעות שינה עם חוסר ריכוז". באבחנה צוינו: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, כמו כן תוארה גם ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED. כמו כן, ניתנו התרופות הבאות: PRIZMA 20 מ"ג פעם ביום, RESPOND 1 מ"ג פעמיים ביום, AMITRIPTYLINE 10 מ"ג פעם ביום.

בסיכום מידע רפואי מאוחדת מיום 14.06.2023 תואר: "עצבנות יתר, מצבו אחרי פגיעה קשה יופנה לייעוץ פסיכיאטרי". נוסף כל על כך נרשמה התרופה RESPOND 1 מ"ג פעם ביום.

בביקור אצל ד"ר חלאילה סוהיל, פסיכיאטר ילד/מתבגר מיום 22.06.2023 תואר: "בדיקת הערכה ואבחון... סיבת פנייה: מצוקה נפשית: הפרעת הסתגלות... תלונות עיקריות: עצבני, חוסר תקווה, מרגיש שאיבד את העתיד, אין תאבון, מצב רוח ירוד, מוגבלות... צעיר בן 17 ושלושה חודשים... בתאריך 15.03.2023 היה מעורב בתאונת דרכים... לדבריו איבד הכרה- לא זוכר פרטים על התאונה, התעורר רק לאחר הניתוח. לדבריו התחיל להיזכר בתאונה...

"חושן"- מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

מאז התאונה חל שינוי במצבו... הפך להיות עצבני, לא ישן טוב, התפרצויות זעם, הרגשת תסכול, מצב רוח ירוד... ללא מחשבות אובדניות או כוונה לפגוע בעצמו ובסביבה, ללא תכנים פסיכוטיים... בבדיקה היום עולה באבחנה מבדלת הפרעת הסתגלות עם מרכיב רגשי וחרדתי, הפרעת חרדה... כאמור כתוצאה ממצבו יש לו קושי להסתגל למסגרות אשר זה מתבטא באימפולסיביות וחוסר סבלנות ועקשנות". באבחנה צוינו: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, כמו כן תוארה גם ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED. בהמלצות ניתן: תחילת טיפול בפרזימה 20 מ"ג ליום ולהמשיך טיפול בריספונד 0.5 מ"ג פעמיים ביום. כמו כן, הומלץ על טיפול פסיכולוגי ומעקב.

בביקור במרפאת נירוכירורגיה נהריה מיום 02.08.2023 תואר: " עדיין סובל מהתקפי זעם וסטרס, היה אצל פסיכיאטר ולא היה מרוצה, יקבע תור לפסיכיאטר אחר". כמו כן, באבחנות תואר: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED. נוסף על כך, הופנה לפסיכיאטר.

בביקור אצל ד"ר סגיר בהא מיום 22.10.2023 תואר: "מקבל גם RESPOND חצי כדור בלילה. למעשה היו לו התקפי זעם... כעת הגיע עקב אי שקט התקפי זעם כאבי ראש מעירים משונה. במעקב פסיכיאטר PRIZMA, RESPOND 1MG 30TAB 20 מ"ג ג". כמו כן, באבחנות תואר: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED. כמו כן, הופנה לפסיכיאטר.

בביקור אצל ד"ר סגיר בהא, רפואה כללית מיום 05.11.2023 תואר: "לדברי האבא, הבן עם התקפי זעם, כאבי ראש, ירידה במצב רוח. הוסבר על צורך מעקב פסיכיאטר נירולוג".

בהערכה הסוציאלית ממרכז השיקום גליל מיום 05.11.2023 תואר: "בשיחה עם לירן עלה צורך לטיפול פסיכולוגי, לירן משתף כי עדיין חולם בלילה על התאונה, הוא מתעורר ובוכה, משתף שהוא מאוכזב בגלל שהוא לא מסוגל לעבור מבחני בגרות ולכן לא יתאפשר לו לימודים אקדמאיים, עוד משתף כי לפעמים הוא נכנס ללחץ ומתפרץ. לכן אני ממליץ על טיפול פסיכולוגי, אני אעבוד איתו על חיזוק הביטחון והדימוי העצמי, כלים להתמודד בשעות לחץ, כעס ואגרסיביות".

"חושן" - מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

בביקור אצל ד"ר אבו סאלח עלי, נירולוגיה מיום 09.11.2023 תואר: **"לאחרונה התקפי זעם, קשיי קשב וריכוז. נמצא במעקב פסיכיאטרי"**.

בסיכום הרפואי ממרכז השיקום גליל מיום 26.11.2023 תואר: **"מטופל בתרופות פסיכיאטריות ובמעקב שם... טרם חזר לשגרת החיים. זקוק לעידוד וסיוע לחזרה לעצמאות ולפעילות... מדווח על קשיים בריכוז וליקוי ביכולת הזיכרון... אינו פעיל... בקשרים חברתיים מוגבלים"**.

בביקור אצל ד"ר בדראן ג'מיל, רפואה כללית מיום 04.12.2023 תואר: **"לאחרונה התקפי זעם, קשיי קשב וריכוז בנוסף לעצבנות יתר"**. באבחנות צוינו: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED, ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION. כמו כן, הופנה לפסיכיאטר.

בביקור אצל ד"ר עבד רביע, רפואה כללית מיום 07.02.2024 תואר: **"ללא חסר נירולוגי גס"**. כמו כן באבחנות תואר: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION. בביקור זה התקבלו מרשמים לתרופות: PRIZMA 20 מ"ג פעם ביום, RISPOND 1 מ"ג פעמיים ביום.

בביקור אצל ד"ר סגיר בהאא, רפואה כללית מיום 31.03.2024 תואר: **"לאחרונה התקפי זעם, קשיי קשב וריכוז. נמצא במעקב פסיכיאטרי"**. בביקור ניתנה האבחנה: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION. נוסף על כך, התקבלו התרופות: PRIZMA 20 מ"ג פעם ביום, RISPOND 1 מ"ג פעמיים ביום.

בביקור אצל ד"ר בדראן ג'מיל, רפואה כללית מיום 22.05.2024 תואר: **"התקפי עצבנות וחוסר היענות... הפרעות שינה עם חוסר ריכוז"**. בביקור ניתנו האבחנות: ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, ANXIETY DISORDER. כמו כן תוארה גם: UNSPECIFIED. נוסף על כך, ניתנו התרופות: PRIZMA 20 מ"ג פעם ביום, RISPOND 1 מ"ג פעמיים ביום, AMITRIPTYLINE 10 מ"ג פעם ביום.

"חושן"- מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

בביקור אצל ד"ר חיר גאזי, רפואה כללית מיום 06.06.2024 תוארו האבחנות: ADJUSTMENT ANXIETY DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, כמו כן תוארה גם ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED. נוסף על כך, הופנה לפסיכיאטר ילדים.

בביקור אצל ד"ר חיר גאזי, רפואה כללית מיום 10.06.2024 תואר: " איננו יודע מה קרה איתו, מספר שהוא נכנס בחלון עם כף היד, לדברי האמא יתכן ונכנס להתקף זעם, לדברי האמא מאז האירוע הקשה שעבר סובל מהתקפי זעם קשים, לעיתים פוגע בעצמו". בביקור תוארה האבחנה ADJUSTMENT DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, כמו כן תוארה גם: ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED. נוסף על כך, הופנה למיון לייעוץ פסיכיאטרי.

בסיכום הביקור מהמוקד לרפואה דחופה מיום 10.06.2024 תואר: " פנה אחרי חבלה בכף יד ימין לאחר שנתן אגרוף בחלון מזכוכית, לאחר שהתעצבן... שבר זכוכית בעיצומו של התקף זעם ללא זיכרון מהאירוע. באנמנזה עולה כי מאז שנפצע בראשו בתאונת דרכים לפני כשנה וחצי הוא סובל מאמנזיה אנטרוגרדית, ובהתקפי זעם וחוסר שליטה. נמצא במעקב פסיכיאטרי... נוטל ריספונד 0.5 מ"ג פעמיים ביום ופריזמה 20 מ"ג ביום עם הטבה חלקית בלבד... האפקט דיספורי... מביע תסכול ממצבו... מצב רוח מתואר כ-3/10 והוא אינו זוכר פרטים הנוגעים לעיניי אקטואליה. כמו כן הוא מתקשה לזכור אירועים שקרו לאחרונה ושמות של אנשים מוכרים... שולל כוונות אובדניות ושולל מחשבות על פגיעה בזולתו... אין עדות למצב פסיכוטי פעיל או למסוכנות מיידית. קיימים קשיים בשינה והתיאבון מתואר כירוד... לסיכום מתואר במטופל הסובל מהתקפי זעם על רקע של פגיעת ראש הנמצא במעקב פסיכיאטרי. בהעדר אינדיקציה לאשפוז פסיכיאטרי הוא משוחרר בהתייעצות עם ד"ר רוזמן על ההמלצות הבאות: העלאת מינון RESPOND ל-1 מ"ג פעמיים ביום המשך טיפול ב-PRIZMA קביעת תור בהקדם לפסיכיאטר בקהילה טיפול פרטני". נוסף על כך הומלץ על מעקב פסיכיאטרי והמלצות לפי ייעוץ ולשוב למיון בכל החמרה.

בביקור אצל ד"ר חיר גאזי, רפואה כללית מיום 12.06.2024 תוארו האבחנות: ADJUSTMENT ANXIETY DISORDER, MIXED ANXIETY AND DEPRESSIVE REACTION, כמו כן תוארה גם: ANXIETY DISORDER, UNSPECIFIED. נוסף על כך בתרופות נרשם: RESPOND 1MG. כמו כן, הופנה לפסיכיאטר בדחיפות.

"חושן" - מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

בביקור אצל ד"ר חיר גאזי, רפואה כללית מיום 14.10.2024: התקבל חידוש המרשם לתרופת
RISPOOND 1 מ"ג.

8. בדיקה פסיכיאטרית

בבדיקתו נראה כפי גילו, מסודר בהופעתו, ללא הפרעות בולטות בזיכרון, ללא קושי בריכוז לטווח קצר, לא יצר קשר עין, התמצאות תקינה, אפקט דיספורי, ללא הפרעות בתוכן החשיבה. מהלך חשיבה תקין. חשיבה מאורגנת, תכנים תואמים, ללא פרסברציות, ללא מחשבות שווא, ללא הלוצינציות, שולל מחשבות אובדניות, שיפוט בגדר הנורמה.

בדיקתה של מר דבור במרפאתי

מר דבור הגיעה לבדיקתו במרפאתי ביום 20.03.2025 מלווה באביו, תיאר כי בעקבות התאונה חייו השתנו באופן ניכר: **"מאז התאונה אני סגור עם עצמי. רוב הזמן בחדר, הקשר עם המשפחה נפגע. דיכאון, כעס וזעם. כל פעם שאחד החברים שלי מתגייס נכנס למצב נפשי קשה ושואל את עצמי למה הם כן יכולים ואני לא. מספר החברים שלי ירד, אף אחד לא מוכן לסבול אותי ובמיוחד מצבי הרוח שאני עובר. האחים שלי סובלים מהתקפי הזעם שלי, הם חוששים שאני אפגע בהם, אני מגיע למצב שאני לא מזהה מי מולי".** נוסף על כן, לדברי אביו, סובל מר דבור ממחשבות אובדניות.

סיכום ודיון**ההפרעה הנפשית ממנה סובל מר דבור כיום:**

בהתבסס על המידע שבידי, רישומי התיק הרפואי, תיעודי המפגשים הפסיכיאטריים והפסיכולוגיים והבדיקה הפסיכיאטרית שביצעתי במרפאתי מצאתי כי מר דבור סובל כעת מהפרעה הסתגלותית מתמשכת של דיכאון וחרדה, שהתפתחה על רקע התאונה נשוא תביעה זו.

הפרעת ההסתגלות ממנה סובל מר דבור כיום נובעת מהתפתחות סימפטומים של חרדה, דיכאון, עצבנות, קשיי שינה, דריכות, אנהדוניה, הימנעות, חוסר שקט קל, ועוד. הסימפטומים הללו התפתחו

"חושן" - מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

על רקע התאונה נשוא התביעה. הפרעת ההסתגלות מתבטאת כיום בסימנים של חרדה, שינויים בשינה, דכדוך קל, חוסר סבלנות, ושינויים בתפקוד.

הקריטריונים לקביעת אבחנה של הפרעת הסתגלות קלה הינם:

- כאבים והגבלות גופניות לאחר תאונת הדרכים.
- עצבנות.
- התגברות חרדה כללית.
- דכדוך ותחושת חוסר תקווה.
- פגיעה בדימוי ובערך העצמי.
- חוסר שקט.
- אנהדוניה (חוסר הנאה מפעילות) וירידה בהנאה מפעילות בכלל.

קריטריונים אלה נמצאו תואמים את מצבו הנפשי של מר דבור. מצב זה מאפיין **תסמונת כרונית קלה של הסתגלות**, הנמשכת יותר משלושה חודשים ומלווה בחרדה ודכדוך, משולבת עם הסתגרות ופגיעה נפשית קלה בתפקוד.

אבחנה: **Chronic adjustment disorder**, מאחר והוא עונה על הקריטריונים לאבחנה זו לפי ה **DSM 5 - DIAGNOSTIC SYMPTOM MANUALE**.

ניכר כי מאז תאונת הדרכים התעוררה תחושת מצוקה מוגברת המאפיינת את ההפרעה ההסתגלותית ממנה סובל מר דבור. התסמינים כוללים קשיי הסתגלות למצבים יומיומיים, השפעה מסוימת על התפקוד החברתי והנפשי, לצד הגבלה בתפקוד התעסוקתי. יתר על כן, ההפרעה הנפשית ממנה סובל מר דבור משפיעה עליו במגוון היבטי החיים.

בתחום התעסוקתי – קיים אובדן כושר עבודה לצמיתות (אציין כי לא הוצג בפניי מסמך המאשר זאת ח.ל). נוסף על כן, תואר: **"משחק כדורגל וציפה לטוס לשחק עם קבוצת בגרמניה אך בעקבות התאונה התבטלה השתתפותו"**.

"חושן"- מרכז חוות דעת בתחום בריאות הנפש

מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה ; ראש החוג לפסיכיאטריה, אוניברסיטת תל אביב

בתחום התפקודי- מתאר פגיעה תפקודית ובעיות זעם. לדבריו: " רוב הזמן בחדר... דיכאון, כעס וזעם... אף אחד לא מוכן לסבול אותי ובמיוחד מצבי הרוח שאני עובר. האחים שלי סובלים מהתקפי הזעם שלי, הם חוששים שאני אפגע בהם".

בתחום הבינאישי- מתוארת התבודדות, פגיעה בדימוי עצמי. לדבריו: "מאז התאונה אני סגור עם עצמי. רוב הזמן בחדר, הקשר עם המשפחה נפגע. דיכאון, כעס וזעם. כל פעם שאחד החברים שלי מתגייס נכנס למצב נפשי קשה ושואל את עצמי למה הם כן יכולים ואני לא. מספר החברים שלי ירד... אני מגיע למצב שאני לא מזהה מי מולי".

אציין שלא התרשמתי בבדיקה כי קיימת הפרעה בתר חבלתית (פוסט-טראומתית) מכיוון שלא מתקיימים בבדיקתו הפסיכיאטרית סימפטומים של עוררות יתר, חודרנות של מחשבות המזכירות את הטראומה, הימנעות מלאה/משמעותית מכל סימן המזכיר את הטראומה ו/או ירידה משמעותית בתפקוד כתוצאה ישירה מסימפטומים אלו.

התרשמתי כי הפרעת ההסתגלות ממנה סובל מר דבור מתבטאת בסימנים קליניים שארתיים, הפרעה קלה בתפקוד הנפשי והחברתי, הגבלה קלה בכושר העבודה.

המלצתי כיום- במידה ויבחר, טיפול פסיכולוגי/פסיכותרפי, יכול להקל על תסמיני התסמונת ההסתגלותית ממנה סובל. טיפול זה ניתן במסגרת סל הבריאות באמצעות קופות החולים.

נוכח כל האמור לעיל, ולאור המתואר אני סבור כי שיעור נכותו הנפשית של מר דבור עקב התאונה נשוא תביעה זו, היא קבועה בשיעור של 10% לפי סעיף 34 ב (2) לתקנות הביטוח הלאומי.

בברכה

פרופ' י. לבקוביץ

מומחה בפסיכיאטריה מ.ר. 16648

